

PERSONALITATI MARCANTE ALE FIZICII DIN BANAT

NICOLAE M. AVRAM

*Facultatea de Fizica, Universitatea de Vest din Timisoara, Bd. V.
Parvan 4, Timisoara 300223, Romania*

Academia Oamenilor de Stiinta din Romania, Filiala Timisoara

Timisoara, 28 Noiembrie 2024

DEX

- Personalitate = persoana cu alese aptitudini si insusiri intelectuale si morale, care se realizeaza si se manifesta in mod practic prin reusite intr-un anumit domeniu de activitate ;
- Marcant= care are o valoare deosebita; care are influenta

UNIVERSITATEA POLITEHNICA

- Decretul regal nr. 4822 / 11 noiembrie 1920, la articolul 2, prevede: "Se aprobă înființarea, pe ziua de 15 noiembrie 1920, a unei Școli politehnice la Timișoara". Primul rector a fost **Traian Lalescu**.
- Catedra de Fizică generală de la Școala Politehnică - Dr. Ing. **Constantin Stăncescu**, înzestrează catedra cu un bun laborator de lucrări practice pentru studenți.
- Dotarea laboratorului cu o cuprinzătoare bibliotecă ce număra, în 1930, 116 volume, toate de întrebuințare curentă: cursuri de fizică, îndrumătoare de lucrări practice, tabele matematice și de constante fizice, dicționare, tehnica vidului, a fotografiei, a sticlei, rețete practice de laborator, etc.
- 1921-1929, la Școala Politehnică din Timișoara s-au ținut o serie de *conferințe din domeniul Fizicii* (**Victor Vâlcovici, Dragomir Hurmuzescu, Gheorghe Țițeica, Traian Lalescu, Dimitrie Leonida** s. al.)
- În anul 1923, rectorul de atunci al Școlii Politehnice din Timișoara, prof. dr. **Victor Vâlcovici**, pune bazele "Societății Științifice a Școlii Politehnice din Timișoara" și a publicației "Bulletin Scientifique de l'École Polytechnique".

UNIVERSITATEA DE VEST

- Decretul-lege nr. 660/30 decembrie 1944 prevedea infintarea unei universitati care să funcționeze începând cu anul universitar 1944–1945 cu următoarele specializări: Drept, Litere și Filosofie, Științe, Medicină umană, Medicină veterinară, Farmacie și Teologie.
- Aplicarea Decretului-lege fost abandonată, cu excepția infiintarii Facultății de Medicină.
- Decretul Nr.175/3 August/1948 prevede infintarea **Institutului Pedagogic din Timisoara** constituit dintr-o singura facultate, **Facultatea de Matematica –Fizica** cu durata studiilor 3 ani.
- In 1956 se infiinteaza si **Facultatea de Filologie**.
- Durata studiilor a crescut de la 3 la 4 si apoi la 5 ani incepand cu anul universitar 1957-1958.
- In cadrul Facultatii de Matematica-Fizica existau doua catedre, cea de Matematica si cea de Fizica.
- Existenta unei biblioteci , bine dotata, utila cadrelor didactice si studentilor.

FIZICA TIMISEANA IN 1962

- Catedra de Fizica – Universitatea din Timisoara in cadrul Institutului Pedagogic de 5 ani.
- Catedra de Fizica la Institutul Politehnic Timisoara.
- Catedra de Fizica la Institutul Pedagogic de 3 ani.
- Colective de Fizica la Universitatile de Medicina si Institutul Agronomic.

FACULTATEA DE FIZICA – 1962

- *HOTARAREA Nr.999/27/09/1962 A CONSILIULUI DE MINISTRI A RPR:*
 1. Institutul Pedagogic de 5 ani, cu sediul in Timisoara, str.Vasile Parvan Nr.4 se transforma in universitate, sub denumirea de „**Universitatea din Timisoara**”.
 2. Incepand cu anul universitar 1962/63, Universitatea din Timisoara va functiona cu urmatoarele facultati:
 - Facultatea de matematica si mecanica
 - Facultatea de fizica**
 - Facultatea de filologie
- **Catedra de Fizica** - 10 membri printre care
 - Prof. Dr. C. Salceanu** - sef de catedra.
 - Lector Mircea Zaganescu** – prodecan.

Constantin Salceanu

Date biografice:

- 1896 – Nascut in București.
- 1915 – Absolvent al liceului „Gheorghe Lazăr” din București.
- 1921 – Licențiat în Chimie Universitatea București;
- 1929 – **Doctor în Fizică**, cond. științ. Prof. Dimitrie Bungeținu, Univ. București. *Teza: „Constanta dielectrica a solutiilor”.*
- 1932 – **Doctor în Științe**, cond. științ. Prof. Aimé Cotton, Univ. Paris. *Teza: „Proprietati magnetooptice ale substantelor organice topite”;*
- 1933 – Titular al cursului de Gravitație, Univ. București.
- 1939 – Șef de lucrări, Univ. București.
- 1943 – Profesor Politehnica Timișoara.
- 1949 – Profesor Inst. Pedagogic de 3 ani din Timișoara.
- 1962 - 1966 – Profesor Facultatea de Fizica, Universitatea din Timișoara ;
- 1964 – **Doctor Docent** ;
- 1966 – Profesor consultant;

ACTIVITATEA DIDACTICA

Carti :

- Fizica generala. Mecanica si Acustica, Edit. Didactica si Ped., Bucuresti, 1965, 342 pagini;
- Caldura si Termodinamica, Edit. Didactica si Ped., Bucuresti, 1968, 320 pagini;

Cursuri:

- Curs de fizica generala, Litografia Politehnicii, 1943;
- Curs de fizica generala (Electricitate si magnetism), Litografia Institutului Politehnic, 1948, 240 pagini;
- Optica vol. I si II, 1955-1958;
- A infiintat **primul laborator de fizica**, la cererea profesorului Mihail Ghermanescu, directorul Institutului Pedagogic de 3 ani (1949) – „**prin mijloace proprii**”;
- In 1962 existau 16 laboratoare didactice si de cercetare;
- A infiintat Atelierul de creatie tehnica, necesar realizarii de aparatura didactica si stiintifica;
- In 1962 acesta avea trei componente: mecanica, electronica, sticlaria;
- Cadru didactic cu o comportare exemplara fata de studenti: riguros stiintific, clar si **concis in expunere**, ordonat, **obiectiv** in apreciere, disciplinat;
- Exemplu de comportare, urmat de studentii si colaboratorii sai;

ACTIVITATEA STIINTIFICA

➤ *Domeniile cercetarii:*

Optica, Acustica, Fizica moleculara, Termodinamica, Mecanica fizica, Electromagnetism;

- A publicat peste 150 lucrari stiintifice, dintre care peste 80 in reviste din strainatate, majoritatea in “**Comptes Rendus de l’Académie des Sciences, Paris**”;
- A fost unul dintre cei mai prolifici cercetatori romani din prima jumătate a secolului XX;
- **Decorat cu „Ordinul muncii”** – Clasa III-a (Decret 500/1964);
- A format numerosi discipoli care au continuat cercetarile initiate de profesor;
- Conducator de doctorat (1964) in domeniul „Mecanica si acustica”;

PRIMA TEZA DE DOCTORAT SUSTINUTA LA FACULTATEA DE FIZICA

REPUBLICA ROMANIA
MINISTERUL INVATAMANTULUI
UNIVERSITATEA DIN TIMISOARA

DIPLOMA DE DOCTOR

RECTORUL UNIVERSITĂȚII DIN TIMIȘOARA
CONSTATÎND CĂ Țudose G. Cosma
NĂSCUT ÎN Țicorcani jud. Potoșani LA DATA DE 1 iulie 1938
A SUSȚINUT TEZA DE DOCTORAT
LA FACULTATEA DE FIZICĂ
PE BAZA HOTĂRÎRII COMISIEI DE DOCTORAT
DIN ZIUA DE 8 iunie 1968
CONFIRMATĂ DE COMISIA SUPERIOARĂ DE DIPLOME
ÎN ȘEDINȚA DIN 3 februarie 1969
II CONFERĂ TITLUL ȘTIINȚIFIC DE DOCTOR ÎN FIZICĂ
TIMIȘOARA, ÎN ZIUA DE 20 iulie 1970

 RECTOR,
Lincey

PREȘEDINTELE
COMISIEI DE DOCTORAT,
B. Ciuntu

101

SUSTINEREA TEZEI DE CATRE C.TUDOSE

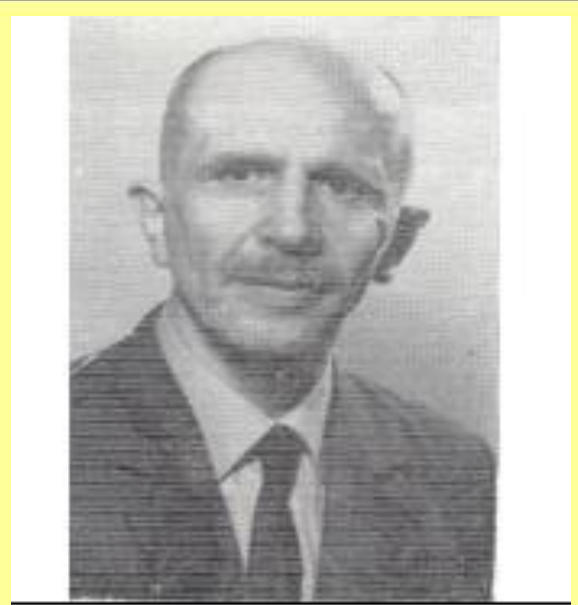

SPECIALISTII COMISIEI IN FATA UNIVERSITATII

MIRCEA ZAGANESCU

(1923-1998)

Date biografice:

- 1923 – N. Giurgiu
 - 1942 – Absolvent al liceului „Ion Maiorescu” din București
 - 1947 – Absolvent al Institutului Politehnic din Timisoara
 - 1959 – Absolvent al Facultatii de fizica din Cluj
 - 1949-1952 – asistent Institutul Siderurgic Timisoara
 - 1952 – Asistent la Catedra de Fizica a Institutului Pedagogic din Timisoara
 - 1962 – Lector la Facultatea de Fizica, nou infiintata;
 - 1962-1968 – Prodecan a Facultatii de Fizica
 - 1966-1974 – Decan al Facultatii de Fizica si Sef al Catedrei
Mecanica, Optica si Fizica Teoretica
 - 1972 – **Doctor în Fizică**, cond. științ. Prof. Oliviu Gherman, Univ. Craiova
 - 1975 – Profesor Universitar
- Decorat cu „Medalia Muncii” si Ordinul Muncii Casa-II-a

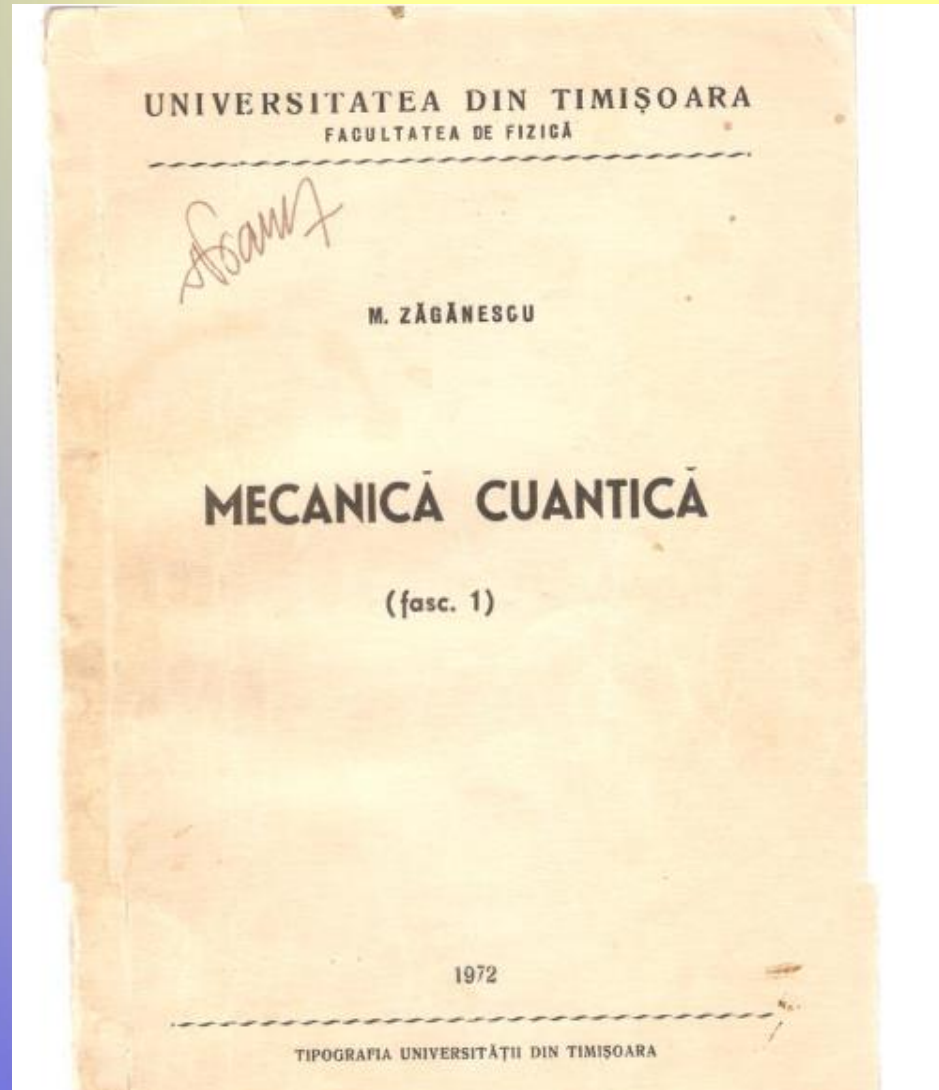
ACTIVITATEA DIDACTICA

Cursuri

- *Curs de Electricitate, Litografia Invatamantului, Timisoara, 1957;*
- *Termodinamica, Litografia Invatamantului, Timisoara, 1957;*
- *Elemente de fizica Statistica, Litografia Invatamantului, Timisoara, 1958;*
- *Curs de Fizica Teoretica, vol.I,II, Litografia Institutului de Medicina, Timisoara, 1959;*
- *Curs de Mecanica Cuantica, vol.I, II, 1972;*
- A infiintat **noi laboratoare didactice si de cercetare (Cresterea cristalelor din topitura si solutie, Spectroscopie, Raze X, s.al.);**
- A dotat laboratoarele didactice si de cercetare cu aparatura moderna, la zi, in acea vreme;
- A modernizat Atelierul de creatie tehnica, necesar realizarii de aparatura didactica si stiintifica, intr-o forma integrata;
- A organizat prima biblioteca de fizica, in cadrul BCUT, cu acces direct la raft, inclusiv pentru studenti ;
- Cadru didactic vizionar, a introdus idei noi ,de avangarda, in predarea cursurilor:aplicatii ale teoriei grupurilor in fizica, teoria cuantica a campului, electrodinamica cuantica, teoria relatiilor de dispersie, unificarea teoriei interactiunilor slabe si electromagnetice, s.a.;
- Gandire profunda, idei clare si precise, transmise studentilor cu maiestrie pedagogica remarcabila;
- Modest, cu o comportare exemplara fata de studenti: rigoare stiintifiica, claritate in expunere, obiectivitate maxima in aprecierea studentilor;
- Exemplu de comportare, urmat de studentii si colaboratorii sai;

CURSUL DE MECANICA CUANTICA

fas.1 / 276 pag.

ACTIVITATEA STIINTIFICA

- Domeniile de cercetare: Fizica cuantica, Teoria cuantica a campului, Fizica particulelor elementare, Proprietati analitice a amplitudinii de difuzie, Fizica starii condensate;
- A publicat peste 100 lucrari stiintifice, dintre care peste 60 in reviste din strainatate;
- A publicat **primul preprint** din universitate, in 1968, punind bazele seriei de preprinturi UTFT, cunoscute, azi, in intreaga lume;
- A deschis linii noi de cercetare in domeniile sale de de varf, continuate de discipolii sai;
- **A infintat Seminarul de Fizica Teoretica**, accesibil inclusiv studentilor;
- A introdus spiritul discutiilor deschise, directe intre participanti, indiferent de rangul acestora;
- A realizat primele contracte de cercetare legate direct de nevoile practice ale productiei: UCM Resita (Studiul distributiei indiului in stratul de glisare a cuzinetilor fabricati pentru locomotiva Diesel electrica de 210 CP), IFA Bucuresti (Cresterea de monocristale din halogenuri pentru filtrele la laserii cu CO₂), s.a.;
- A format numerosi discipoli care au continuat si dezvoltat cercetarile initiate de profesor;

IN LOC DE CONCLUZII

- Mostenire trainica a gandirii si activitatilor celor doi ctitori ai Facultatii de Fizica;
- Dezvoltarea si consolidarea Facultatii de Fizica in spiritul ideilor inaintasilor nostri;
- Afirmarea Facultatii de Fizica pe plan national si international (premii stiintifice internationale si nationale - 6 premii ale Academiei Romane, etc.) ;
- Concursul pentru elevii de liceu: „Constantin Salceanu“, respectiv pentru cei de gimnaziu „Mircea Zaganescu “;
- Amfiteatrul „Constantin Salceanu“;
- **SA NE RESPECTAM TRECUTUL DACA VREM SA AVEM VIITOR**

REFERINTE

- Documente existente in biblioteca personala si evenimente traite, in direct, de catre autor
- **C. Presura, Istoria fizicii din Romania, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2021.**

Va multumesc !